Okénko z cest – Peru, opravdový ptačí ráj (7)

» Nasca – kolibřík

Nasca, Bellastas, Paracas

Ráno odjíždíme minibusem z Limy a dáváme se na dlouhou cestu pobřežní krajinou. Ta působí depresivním dojmem. Většinou je to šedivá poušť, která je jenom velmi zřídka vystřídána malými zemědělskými farmami. Pouze v místech, kde se za Fujimoriho vlády vystavěla odsolovací zařízení, vznikly větší a modernější farmy. Po velmi náročné cestě konečně přijíždíme na plošinu Nasca. Je dusivé horko, sucho a ve vzduchu je prašný opar. Poblíž světoznámé náhorní plošiny vidíme dokonce několik menších tornád. Přijíždíme na letiště a čekáme ve frontě na odlet letadla. Letadla jsou poměrně malá, pouze pro 6 cestujících včetně pilota. Let patřil pro mnohé z nás k těm nejhorším zážitkům. Letadlo se celé třese, všude v něm něco praská a občas se nám zdá, že je bezbranné proti silnému větru. A tak brzy poznáváme, co měli někteří z nás k snídani. Obrazce v poušti, které proslavily zejména knihy Erika von Danikena, jsou opravdovou záhadou. Proč je zdejší lidé vytvořili, když je nemohli z této výšky nikdy vidět, nebude asi nikdy vysvětleno. Vidíme obraz psa, strom, opici, astronauta, pavouka, ruce a další. Nás ovšem nejvíce zajímaly symboly ptáků, kterých je zde několik a patří mezi nejkrásnější obrazce. Je zde pelikán, kolibřík, kondor i papoušek. Naštěstí letadlo nakonec bezpečně přistává a my své žaludky léčíme z lékárníkových zásob. Poté přejíždíme k městu Pisco a ubytováváme se v příjemném hotelu s velkým bazénem v zahradě. Na stromech zahrady posedávají hrdličky pacifické – *(Zenaida meloda).* Večer jdeme do města na večeři a ochutnáváme z bezpočtu rybích specialit. K tomu nám na polorozpadlou kytaru hraje blues vrásčitý dědeček. Je mu možná 60 nebo 90 a snad i 150 let. Ráno odjíždíme do přístavu a čekáme na objednanou loď na ostrovy Bellastas. Již při čekání na loď fotografujeme nádherné pelikány hnědé a další vodní ptáky. Na lodích, které kotví v přístavu, posedávají spousty kormoránů. Přitom také odkládají, určitě „potěšeným" majitelům lodí, guáno. Při vyplutí z přístavu se nám jako přízrak zjevuje Kandelábr. Tak místní nazývají slavný Trojzubec, což je 128 m vysoký a 74 m široký geoglif, vytvořený na svahu strmého kopce. Erik von Daniken o něm tvrdí, že se jedná o naváděcí zařízení pro kosmické rakety mimozemšťanů. Jiné teorie tvrdí, že se jedná o navigační bod mořeplavců. Ani věk této záhady není jasný. Někteří vědci říkají, že vznikl až v 18 stol. Většina ale zastává názor, že to bylo mnohem dříve.

Zdejší mořská voda má nízkou teplotu, v průměru 18,9 °C. Humboldtův proud totiž přivádí na povrch studenou, na živiny bohatou vodu z hlubších vrstev subantarktické oblasti. Tyto podmínky jsou základem pro vznik jednoho z nejproduktivnějších potravních mořských řetězců, jaké na světě existují. Voda bohatá na minerální látky umožňuje bujný růst drobných mořských řas, které dále tvoří potravu planktonním živočichům nejrůznějších velikostí, mezi nimi i biomase garnátů a krevet. Tito koryši představují potravní základnu pro obrovská hejna malých sleďovitých ryb – ančoviček.

Především tyto ryby jsou hlavní potravou nejen pro velká hejna mořských ptáků, ale také pro lachtany a kytovce. Jejich počty jdou do statisíců.

Hlavními producenty guána jsou obrovská hejna tereje guánového a kormorána guánového. Oba další druhy kormoránů, kormorán netropický a kormorán rudonohý, stejně jako

Apetit®

- základní a výběrové krmiva pro andulky, malé, střední a velké papoušky, kanáry, drobné exoty
- vitaminizované proso
- krmivo pro papoušky s papričkami
- doplňková minerální krmiva
- vaječné směsi
- tvarovaná krmiva pro andulky, papoušky a kanáry
- krmiva k přikrmování venkovního ptactva
- základní a výběrová krmiva pro křečky, morčata, zakrslé králíky, činčily pravé, myši,potkany
- koupací písek pro činčily pravé
- krmiva pro dospělé psy a štěňata suchá i konzervy
- extrudované (namáčecí) těstoviny pro psy
- krmiva pro kočky suchá i konzervy
- krmiva pro akvarijní a bazénové ryby, vločkované, extrudované (pelety), gamarus, dafnie
- krmiva pro želvy, extrudované (pelety)

KRMÍME VAŠE MILÁČKY !

- chovatelské balení krmiv (25 kg)
- pro chovatele nabízíme také možnost výroby krmné směsi dle vlastní receptury, již od 100 kg
- pravidelné rozvozy našich výrobků po celé ČR, množství spolupracujících velkoobchodů
- vyžádejte si náš ceník
- mnoho užitečných informací o nás a našich výrobcích najdete na našich internetových stránkách www.apetit.cz a www.chovprodej.com
- obchodní zástupce pro Čechy +420 603 302 460
- obchodní zástupce pro Moravu a Slezsko +420 604 251 565

Jindřich Šíp - Chovprodej
Krále Jana 274, 583 01 Chotěboř
tel. +420 569 624 342, fax +420 569 623 216

www.apetit.cz

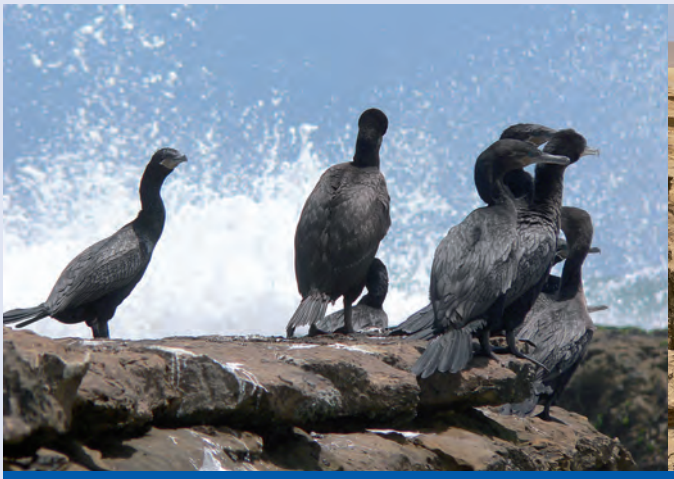

» Kormorán neotropický – *Phalacrocorax olivaceus*

» Paracas – krása pobřeží

terej modronohý za nimi v tomto ohledu výrazně zaostávají. Zatímco kormoráni pronásledují ryby pod vodou, terejové se s přimknutými křídly vrhají z výšky na vyhlédnutou rybu. Pelikáni hnědí používají zvláštní techniku lovu. Letí v pravidelných řadách nad hladinou.

Když první zahlédne hejno ryb, vrhne se pod vodu jako šipka, poté ho postupně následují další. Pod vodou otevřou zobák s velkým hrdelním vakem, do kterého nabírají vše živé. Jejich sehranost mi připomíná naše cvičení na spartakiádě. Vyskytuje se zde i mnoho druhů racků a rybáků. Ti vyhledávají pobřeží Peru jak kvůli potravě, tak pro hnízdění. Jedním z nejhezčích je bezesporu rypák inka, jenž obývá výlučně pobřeží od Peru až po střední Chile. Jižní pól nám připomněli tučňáci Humboldtovi, jež jsou po tučňáku galapážském nejdále na sever pronikající tučňáci. Potkáváme i známého z pralesa – zobouna amerického, který s prodlouženou spodní čelistí zobáku brázdí v letu hladinu a tak chytá ryby. Exotický zjev faetona proužkovaného snad předčí jen fregatka velkolepá. Ta sice na guánských ostrovech nehnízdí, ale okrádá ostatní mořské ptáky o jejich kořist. Vzácným druhem je buřník Garnotův, který si ve vrstvách guána vyhrabává hnízdní nory.

Největším zážitkem je pro nás setkání s kolonií lachtanů hřívnatých *(Otaria byronia)*. Kolonii vévodí mohutní (300 kg) samci a kolem každého z nich je harém samic s mláďaty. Lodník drží loď v uctivé vzdálenosti od kolonie. Setkání z rozzuřeným samcem by loďka asi nerozchodila. S některými samostatnými jedinci – odrostlými mláďaty – se setkáváme „tváří v tvář". Polehávají totiž na pobřežních skalách a miniaturních ostrůvcích. Plujeme kolem prastarého přístavu sběračů ptačího trusu (guána). Guáno bývalo nejdůležitějším zdrojem ekonomických příjmů v Peru. Dnes jsou staleté vrstvy již dávno vytěženy, a tak mají současní sběrači jen velmi krátký časový úsek v roce na to, aby si odvezli aspoň část toho, co ptáci „vyrobili".

Odpoledne přejíždíme do národní rezervace Paracas. Název znamená v kečuánštině „prší písek." Jedná se o pouštní rezervaci s neobyčejně bohatou pobřežní faunou. Písek a skály tvoří nádherné, barevné, žluté, okrové až červené obrazce, které tvoří kontrast k modři oceánu. Společnost nám dělá opět ornitologický specialista. Na břehu vidíme několik mrtvol lachtanů, kolem kterých jsou jako supi shromážděni kondoři havranovití.

Spousty racků a rybáků se na pobřeží prohrabují v nánosu mořských řas a živočichů. My se k nim také přidáváme a nacházíme zuby žraloků, kosti tuleňů, ulity měkkýšů. Kolem nás pobíhá množství barevných krabů. Průvodce určuje nejběžnější druh kraba *(Grapsus grapsus)*. Pozorujeme množství bahňáků, z nichž některé známe i z evropských pobřeží, jako např. kameňáčka pestrého *(Arenaria interpres)*. Mnozí se také evropským druhům velmi podobají, např. ústřičník tmavý nebo kulík mořský západní. Pozorujeme další ptáky: koliha malá *(Numenius phaeopus)* jespák písečný *(Calidris alba)*, jespák aljašský *(Calidris maurichilensis)* jespák nejmenší *(Calidris minutilla)*, písík americký *(Actitis macularia)* racek tmavý *(Larus modestus)*, racek páskovaný *(Larus belcheri)*.

Po poušti se prohání malí leguánci, při vyrušení prchají pouze po zadních nohách. Potom přejíždíme do vnitrozemí. Nejprve zastavujeme u zavlažovacího kanálu, na jehož březích roste křovinatý porost. Zde pozorujeme na květech několik druhů kolibříků, např. kolibříka kora *(Thaumastura cora)* a nádherné červené tyranovce purpurové *(Pyrocephalus rubinus)*. Přelétá známý americký hnízdní parazit vlhovec hnědohlavý *(Molothrus ater)*, který klade vejce do hnízd některých druhů tyranů. Přejíždíme do pouště a zastavujeme v menším lesíku tvořeném suchomilnými stromy. Ve větvích objevujeme nehybně sedící lelky ostroocasé *(Chordeiles acutipennis)*. Poté se vracíme do vozu a odjíždíme do Limy.

Další den se loučíme nejen s Limou a Peru, ale také s celou Jižní Amerikou. Na její obyvatele, jak lidské, tak okřídlené i neokřídlené, nikdy nezapomeneme.

Ing. Josef Nožička – Uherské Hradiště
primaroute@nozicka.cz
Foto: autor

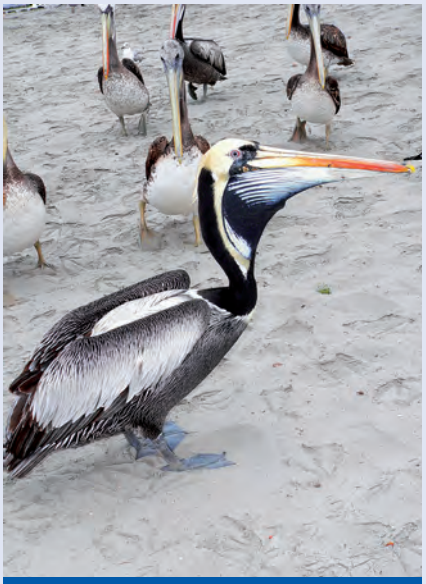

» Pelikán hnědý – *Pelicanus occidentalis*

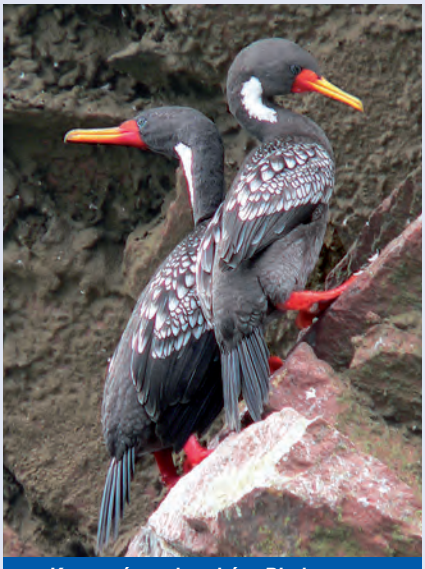

» Kormorán rudonohý – *Phalacrocorax gaimardi*